

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilogni ter s »Kažipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h. ali gld. 6-60
pol leta 6 » 60 » » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » » 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po petit-vrstah: če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po doizbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Objokana laška politika.

Pritoževati se znajo naši Lahi, to je res; pritoževati tako, da se morajo v srce smiliti onemu, kdor jih ne pozna. Pa tudi ne zamudijo nikake prilike, da se ne bi pritoževali. Sedaj tarnajo po listih, sedaj pred namestnikom v Trstu, sedaj na Dunaju v poslanski zbornici. Kadar pa se hočejo kazati, kako strašno slabo jim gre v primorskih deželah in na Tirolskem, takrat pa uberejo neki jokav le njim lasten ton... in govornik, pa naj bo ta ali oni, govori tako mlo o zapostavljanju in tlačanju Lahov, da ti more srce prekipeti srda, češ, zakaj vendar mučijo na tak nečuten način te uboge pa tako brdke Lahe!!

Tako jokavo deklamacijo je izpustil sedaj v svet poslanec Rizzi v parlamentu. Govoril je na dolgo in široko o razmerah Lahov v Avstriji, tarnal in vzdihoval, pa zajokal je tudi mlo, češ, če pogledajo okoli in premislijo situacijo, v kateri se nahajajo, potem jim ne ostane drugega nego vzdihniti z velikim pesnikom: »Lasciate ogni speranza!« Vlada se ne ozira na pritožbe in zahteve Lahov v kulturnem in gospodarskem oziru, laške elemente se prezira v javnih državnih službah, gledé vsenčuliškega vprašanja pa se jim je vzel še to, kar so imeli. Slovenci naskokujejo Trst, in sedaj hočejo v srečo tega laškega mesta imeti celo slovensko šolo. To je popolnoma neopravičeno, to kaže, da Slovenci ne stremijo po enakopravnosti, marveč po nadvladi. Pri tej točki se je oglasil tudi naš goriski Leuassi z mejklicem, češ, da zahteva slovenskih šol v Trstu izvira le iz političnih nagibov, furlanski Antonelli pa je prevzel v tej komediji vlogo potrtega sreča, ker je bridko vzdihnil: Mi smo paria med narodi! Paria, torej najbolj zaničevani, najbolj nizki, nič upoštevani, katerih se vsakdo ogiblje! To je res hudo! In Rizzi je nadaljeval, češ, da jim preti nova nevarnost, ker je slovenski poslanec Ploj poprej povdarjal zgodovinsko misijo Slovanov ob Adriji. Glejte, s t m se hujška vlada, da bi še bolj zatirala laški element! Nadvlado hočejo imeti Slovenci!

V politiki sta pač mogoči dve struji: resna in smešna. Komur je res kaj na tem,

da doseže svoj cilj, za katerim gre vse njegovo stremljenje, kdor se bori za pravico, ker se mu godi krivica, tisti se bo boril gotovo resno s poštenimi sredstvi. Zastopniki teptanih narodov morejo nastopati resno — ne pa tako tisti, ki kričijo, da se jim godi krivica, pa imajo vsega dovolj, in če baš tuhtam kaka reč ne gre prav po volji, so sami krivi, taki zastopniki zdrkajo le preradi iz resnosti v smešnost. Taki politiki so Lahi, in reprezentant objokane laške politike v parlamentu je bil to pot poslanec Rizzi.

Pri nas v Avstriji je vse narobe. In ker je tako, le zato je mogoče, da se vzdržuje umetno objokani laški življenja na površju v primorskih deželah! Avstrija nima nič od Lahov, daje jim pa vse, kar hočejo; in na ljubo njim tepta vlada Slovanov v Primorju, seveda v svojo lastno škodo. Nič se ni zgodilo, nič takega, kar bi jih zapostavljalo ali kako pramknilo njihove pozicije ob Adriji, vse je ostalo intaktno, in tudi tisto tako pereče vsenčuliško vprašanje se reši prej ali slej po njihovi želji, ali jokajo vendar! Morajo pač imeti povod za to. Imajo ga. V zadnjem času se je pokazalo toliko iredente v naših deželah, da se je to pot ni moglo več oficijelno prikriti, marveč prišlo je celo do sodnijskih razprav, in afera z bombami pride šele na vrsto zategadel že treba kaj storiti v svojo obrambo. In to delajo, češ, glejte, tako se nam godi — mi smo paria med narodi! — potem ni čuda, če raste iredentizem med Lahi! Igrajo dobro preračuneno vlogo teptancev, ker hočejo iz svojih lastnih grehov priboriti si dobiček, da bi se še toliko obzirneje postopalo z njimi — na škodo Slovanom. V Trstu imamo novega namestnika. Obljubil je pravico. Da je jako naklonjen Lahom, to je razvidno iz laških listov, ki so ga že parkrat hvalili. Mi ne izrekamo nikake sodbe o novem namestniku, ker je še premalo časa na svojem novem mestu, le omenili smo, kar pravijo Lahi. Take pridige o zatiranju, kakoršna je bila Rizzijeva, merijo brez dvoma tudi na to, privabiti namestnika popolnoma v laške mreže. Namen je ta. — Kdor joka, se smili človeku! Ali toži se dandanašnji z dobrim pa tudi s slabim namenom....

Poznamo naše Lahe od vseh strani, toda toliko brezobraznosti, toliko komedijantstva in šarlatanstva, kakor v Rizzijevem govoru, pa že niso kmalu vprizorili. Antonelli se je pospel celo do klica: Mi smo paria med narodi! — In ker jih poznamo, beležimo njihov najnovejši nastop, ki skriva v sebi proti nam naperjen namen. Nô, mi ostanemo hladni, ker hujše, kakor se nam sedaj godi, se ne more goditi. Stremimo pa po tem, da bi bili v Avstriji vsaj taki »paria«, kakor so Lahi!!

O naših pevskih in bralnih društvih.

(Iz goriške okolice.)

V 12. št. »Soče« sem omenil, naj bi se začelo razmišljati, ali bi ne bilo mogoče privedi naša okoličanska društva do tega, da bi zavedala svoje naloge bolj nego se je danes v resnici zavedajo, ter ali bi ne bilo mogoče, da bi vsilila društva svojo nalogo z večjim vspelhom, kakor danes. Prepričan sem, da oni članek ni vzbudil mnogo pozornosti, in da jo marsikateri čitatelj, ki bi lahko pomagal pri tem delu, čital naprej, ne mené se več za osodo naših društev. A ker je stvar prevažna, hočem napisati še par tozadevnih vrstic.

Kdor pozna prebivalstvo goriške okolice, kdor med njim živi, ve, kako se godi naši mladini z izobrazbo, ko zapusti ljudsko šolo. Le redki so slučajji, da bi prijel mladenič knjigo v roko in da bi sploh mislil na nadaljevanje izobrazbe, katero je prinesel iz ljudske šole. Tudi ne moremo zahtevati, da bi oni, ki v potu obraza služi svoj vsakdanji kruh, kupoval knjige in si naročal časopise. Zato je pa naravno, da v teku časa pozabi še to, kar se je v šoli naučil, in ljudstvo ostaja nevedno. Ozrimo se tja, kjer je zbran cvet občinarjev, — naša starašinstva — ali ne dobimo celo med njimi takih, ki le za silo znajo napisati svoje ime ali pa šetega ne. In to je žalostno, da potem taki ljudje — vladajo. Potrebno je torej skrbeti za naraščaj, ki bo sposoben delovati v korist ljudstva. In kje naj se izobrazuje naša mladina, ako ne v društvih. Društva so torej dolžna dajati du-

ševno hrano onim, ki notejo ostati za vedno v temi. V društvih bi morali biti na razpolago časopisi in knjige, iz katerih naj bi se naša mladina učila. Sredstva moramo torej imeti, ako hočemo doseči namen. Večina naših obstoječih društev pa nima sredstev, in zato tudi ne more doseči namena, druga društva imajo srečstva ali jih ne uporabljajo prav. Skrajna potreba je, da se najde koga, ki bo čuval nad društvi, ki jih bo varoval pogina, ter skušal buditi ona, ki spijo. Društva sama bi si morala iskati pomoči, morala bi čutiti, da imajo vsa eno in isto nalogo, katero bi mnogo lažje izpolnjevala, ako bi se tesneje med seboj združila.

Vsa društva naj bi stopila v »Zvezo«. V vodstvu »Zveze« naj bi bili odposlanci posameznih društev, katerih skupna naloga bi bila, pomagati tam, kjer je potreba — ne oziraje se na desno ne na levo. Pa da se pomaga, je treba imeti denarja, opomni marsikdo, in kje ga vzeti! Da, denarja je treba, a treba je tudi znati z njim gospodariti. Znano mi je, da so obstajala društva, ki so imela denar na razpolago v blagajnici, a so sedaj mrtva, ker je bilo gospodarstvo slabo. Zato bi pa bila dolžnost »Zveze« skrbeti, da si vsa društva sestavljajo vsako leto proračune, in sicer tako, da se ni treba bati poloma. Proračuni so pa danes le malo pri društvih v navadi, in mnogo-krat je ravno ta pomankljivost vzrok, da izkazujejo letni računi — deficit, in posledica je — konec društva. Ako je pa društvo v dobrih rokah, ne bode mu težko staviti v proračun tudi letni prispevek za »Zvezo«, saj se ta znesek obrne spet društvom v korist.

»Zvezi« bo tudi treba skrbeti za povzdigo petja. Kolike važnosti je petje za razširjevanje omike in narodnega čuta, ni treba posebej omenjati. Le pogledimo po gor. okolici, kjer imajo pevske zbornice, in spomnimo se, kako je bilo ravno v istih krajih pred leti. Slišale so se same ital. popevke, katere so mladeniči vlovili tu in tam. Danes se pa že razlega slovenska pesem, in ta se bode vedno bolj razširjala, ako bodo mogla društva skupno nastopati v javnosti, in petje bode vedno bolj dovršeno, kadar bodo društva med seboj tekmovala. Velike narodne veselice, pri kate-

Brez dogme.

Roman.

Spisal H. Sienkiewicz. Iz poljščine poslovenil Podravski. (Dalje.)

In mogoče, da bo temu tako dotlej, dokler njeno dete ne pride na svet. Potem vsi njeni občutki potekó po drugi strugi — jaz neham bivati za njo. To je tudi moč, a obenem tudi pravica narave.

Izborna pravica!

Dne 16. kimavca.

Danes sem zagledal na lepaku z velikimi črkami natisneno ime Klare Hilst. Pozabil sem, da sem že v Gasteinu prejel od nje pismo z naznanilom, da pride v Berlin. Tukaj je — in je že nastopila na nekih koncertih. V tem hipu me to ni razveselilo niti razžalostilo. Sedaj, ker se me je polastil moj navaden živčni nemir, se tudi moji vtisi razdvojujejo. Misel, da prebiva nekaka znana in prijazna duša v tem mestu, me navdaja, sam ne vem radi česa, nekako z upanjem — toda ta misel mi zadoščuje. Rajši bi Klare ne videl, in kadar si govorim, da jo bo treba o iskati, se mi zdi nekako zoperno. Klara razodeva tako rado vedno skrb, da hoče vse poizvedeti. Naklonjena je romantičnim dopuščanjem ter veruje, da prijaznost more ozdraviti vsako trpljenje. Toda meni praviti kaj, bilo bi povsem nemogoče. Meni pogostoma celo nedostaja bi misliti na to, kar se je zgodilo.

Čemu se zaranó zbudim, čemu živim? Kaj so meni mar znanci, ali ljudje sploh? Nisem obiskal Klare, zakaj vse, kar mi ona more povedati, mi ni dosti mar ter me že naprej dolgočasi. Za ves svet mi je tako malo mar, kakor njemu zame.

Dne 18. kimavca.

Kako prav sem storil, ko sem pisal teti. Ko bi se to ne bilo zgodilo, bi bila prišla sem, evo, kaj mi piše:

»Tvoje pismo je prišlo onega dne, ko sta dospeli Celina in Angelica. Kako se počutiš sedaj, moj najdražji? Praviš, da dobro; ali pa je to res? Kaj so ti povedali zdravniki v Berlinu in kako dolgo si namenjen se muditi ondi? Pošlji mi brzojavko, ali te še ondi najdem, in jaz pridem takoj. Celina mi je dejala, da si odšel tako naglo, da sta ona in Angelica bili vsled tega zelo prestrašeni. Ko bi mi bil pisal, da ti bržkone predpišejo potovanje po morju, bi bila po prejemu tvojega pisma takoj prišla k tebi. Saj je tje kaj le nekoliko ur, jaz pa se čutim tako zdravo, kakor še nikdar. Kongestije, na katerih sem bolehal nekaj, se niso več ponovile. Bojim se le za te in tega potovanja po morju. Ti si žares na to že privajen, toda meni kar mravljinca zagomazé po koži, kadar le pomislim na ladje in nevihte.

Celina se počuti dobro, Angelici tudi ne gre slabo. Slišala sem, da ti je ona novica že znana. Pred odhodom z Dunaja sta pozvali še enkrat zdravnika specialista, ki je dejal, da stanje Angelice ne podlega ni najmanjšemu dvomu. Celina je vsa srečna, a tudi

mene to veseli. Morda to nakloni Kromickega, da odvrže od sebe te špekulacije na koncu sveta in da se nastani v domovini. Angelica bo brezdvomno srečna, ker bo imela smoter v življenju. Po vrnitvi je nekako vturjena in lesena, toda nemara je to zakrivilo potovanje. Sniatinskima je dete zbolelo na ošpicah, toda sedaj je že zdravo.

Čitaje tetino pismo, sem imel tak vtis, da zame ondi ni več prostora med njimi, zlasti ne pri Angelici. Njej bo v kratkem zopern celo spomin name.

Dne 19. kimavca.

Ne znam si predstaviti sebe čez eno leto, čez dve ali tri leta. Kaj bodem delal? Pomanjkanje vsakršnega cilja mora izključiti življenje. V resnici rečeno, zame ni prostora nikjer.

Dne 20. kimavca.

Nisem obiskal Klare, toda srečal sem jo na Friedrichsstrasse. Ko me je zagledala, je od ganutja in veselja obleдела; pozdravila me je tako iskreno, da me je to ganilo ter mi bilo zoperno ob enem, zakaj čutil sem, da moja prisrčnost do nje je le vnjanja, in da ne začutim niti radosti, kadar jo srečam. Ko sva prišla nekoliko k sebi, jo je vznemirila takoj prememba, kakoršna je zapazila na mojem licu. V resnici nisem bil videti sijajen, pa tudi osivel sem nekoliko. Začela me je povpraševati po zdravju, jaz pa sem navzlic vsej hvaležnosti in prijaznosti do Klare čutil, da bi preveč pogosti odnošaji z njo prekoračili povsem moje moči, hoté se torej pred njimi zavarovati, sem ji dejal, da sem bolan in da mi bo v kratkem treba odriniti v toplejša kraja. Na to me je povabila v svoje stanovanje.

rih bi nastopala vsa društva, vplivale bi tudi na ljudstvo blagodejno, in vspeh bi ne izostajal. „Zveza“ bi pa lahko imela od takih veselice lepe dohodke, ki bi se porabliali za društvene knjižnice.

Tudi prirejanje veselice posameznih društev bi se dalo s pomočjo „Zveze“ urediti tako, da bi društva ne trpela škode. Večkrat se zgodi, da prireajo društva svoje veselice v dveh, treh sosednjih občinah na isti dan, radi česar trpijo vsa škoda, med tem ko bi bil vspeh ves drugačen, ako bi se društva vrstila ob prirejanju veselice ter se medsebojno podpirala, kar bi gotovo storila, ako bi bila tesneje med seboj združena. Mislim, da napredovanje društev bi tudi vplivalo na omejitve javnih plesov, ki so danes še najbolj škodljivi društvom, kajti ni izključeno, da bi tudi oni, ki so danes iz nevednosti nasprotniki društev — in ravno taki prireajo največ javnih plesov — postali dobri društveniki.

Povedal sem svoje mnenje. Oglasili naj bi se pa tudi oni, ki so drugačnih mislij, kajti mnenja bi se dala združiti pri skupnem posvetovanju, katero bi se lahko vršilo o tej zadevi, ako se društva zavzamejo za ustanovitev „Zveze“.

DOPISI.

Z. Livka. — (Konec.) Govorjeno je bilo že, kakšen pospeševatelj narodove izomike je naš vsegomočni gospod nunc, ko priporoča mladim vsemogočnim raje žganjepitje kot branje časopisov in knjig, a danes hočem še na kratko omeniti, da ne „skrbi“ samo za duševno stanje občanarjev, ampak tudi za njih premoženjske razmere. Najbrže po kakšni mastni pojedini, katero so mu pripravili žulji kmeta-trpina, mu je šinila v glavo misel o sezidanju nove cerkve, morda le radi tega, da bi se ponašal med svetom, da je „on“ sezidal cerkev, in morda da bi se bliščalo v novi cerkvi na mramornati plošči njegovo ime, ker častilakomnost je gospod nuncem nekaj prirojenega. Za sezidanje nove cerkve si je sevé pridobil precej svoje kaline, a značilno je, da so popolnoma molčali nekateri, drugači samostojni in vsega spoštovanja vredni možje, ali mogoče zato, ker jim je izkazal visoko čast, da so v cerkveno-stavbenem odboru?

Glavni vzrok pa je ta, ker si je znal ta politikujoči nunc spraviti skoraj vse občanarje pod svoj komando. Nočem naštevati sredstev, katera v ta namen uporablja, omenim naj le, da ima ta najvišji policaj in samodržec v svoji državi postavljene povsod vohune in razne „Mičce“, nevredne moške obleke, katere mu donesajo „dnevne novice“ in ga seznanijo z najbolj intimnimi družinskimi razmerami, katere potem umetno vpletava v svoje „pridige“, o katerih se je izrazil neki „moder mož“, katerega vedno pred oltarjem imenuje, da se take pridige ne slišijo niti na — Dunaju, za kar se je g. nunc pred oltarjem sevé samega pohvalil.

Razgovarjala sva se o teti, Angelici in gospi Celini. Na vsa vprašanja sem ji le površno odgovarjal. Govoril sem sam sebi, da je to morda edino bitje na svetu, katero bi me razumelo, ob enem pa sem čutil, da ji ne odkrijem srca za noben denar na svetu.

Vendar pa čutim sedaj človeško dobroto. Časih, kadar je Klara z največjo naklonjenostjo vprla vame svoje poštene, plave oči s tako pozornostjo, kakor bi mi hotele pogledati v globel srca, me je ta dobrota ganila do te stopinje, da bi se se bil kar razjokal. Klara je končno navzlic vsomu mojemu naporu zapazila, da sem povsem drugačen človek, nego sem bil nekda; po svojem ženskem nagonu je uganila, da živim, govcim in mialim malone mehanično, moja duša pa je že na pol mrtva. Ko je to zapazila, me je nehala dalje preiskovati in izpraševati ter je postala le še milejša.

Videl sem njeno bojazen in skrb, da me ne bi dolgočasila. Prizadevala si je dati mi spoznati, da v tej občutljivosti, kakoršno mi skazuje, ji ni zgolj do tega, da bi me pridobila za se, marveč edino za to, da bi se počutil pri njej dobro.

In počutil sem: se dobro, toda dolgemu času se vendar nisem mogel ubraniti. Moj duh sedaj ni sposoben za zbranost in za napore, celo tako majhne, kakoršne zahteva navaden razgovor s prijateljico. A vrhu tega, ko mi je izginil moj veliki cilj izpred očí, se mi dozdeva vse tako nezasišano prazno, da imam neprestano v duši vprašanje: čemu to? kaj mi pride iz tega?

Razumljivo, da radi absolutne nuneve nadvlade ni pričakovati ugovora od njegovih brumnih ovčic, tudi tedaj ne, ako gre za jako važne stvari, za katere se zavrže tisočake in tisočake popolnoma po nepotrebnem, kakor je baš pri sezidanju nove cerkve, katere je toliko treba kot lanskega snega.

Tehtnega vzroka za sezidanje nove cerkve ni nobenega, ker je cerkev popolnoma trdna ter o kakem sesutju ni niti govora, a tudi prostorna je za naše občanarje popolnoma dovolj, na kateri razlog se opira ravno naš „gospod“, ker meni, da je premajhna, baje radi tega, da bi se bolj razlegale njegove otročje in duševno omejenim ljudem namenjene pridige.

Cerkve ni nikdar natlačeno polna, niti v praznikih ne. Kdor bi pa menil, da ljudstvo narašča, temu se lahko s številkami dokaže, da v naši občini, ki šteje nekaj čez 600 duš, število ljudi vedno pada, za kar je glavni vzrok gmotno stanje. Ker so premoženjske razmere v ozki zvezi s sezidanjem nove cerkve, jih hočem na kratko očitati. Občanarji se pečajo skoraj izključno z živinorejo; poljedelstvo je bolj postransko. Da kmet pri različnih davkih in nakladah pri največji varčnosti komaj izlezava, je sploh vsakemu znano; kake ogromne svote požre tudi nikdar sita farska bisaga, menda tudi ni treba omenjati.

Mnogo denarja je prišlo prej v občino s tem, da so se ljudje pečali s pohiševanjem, a sedaj, ko ta vir vedno bolj pojema, se selijo najboljše delavne moči trumoma s trebuhom za kruhom v Ameriko, tu doma pa molze takorekoč duhovnik denar iz žepa kmeta-trpina za nepotrebno sezidanje nove cerkve; rečem molze, ker ne dobim primernejšega izraza, ako se pomisli na premoženjske razmere, da se hoče iz ene v. nejših občin iztisniti kar okrog 50.000 K, ker na druge milodare ni mnogo dati. Omenjeno bodi, da se je v dveh letih nabralo komaj pod največjim pritiskom 4000 K ter da se tedaj, ko se nabere tisočak, na zvo- nove pritrkava; to pritrkovanje pa ni veselo, ampak žalostno, kakor da bi nesli k pogrebu ono samostojnost in upravičeno upornost, ki je dično svojstvo drugih narodov ne pa slovenskega, kateri je, mnogo tudi po svoji krivdi, rojen menda le za hlapčevanje in v prvi vrsti sevé klerikalizmu.

Ni prostora naštevati, pod kakšnim pritiskom je zbiral in zbira naš vneti g. župnik denar za novo cerkev, tako da si ljudje od- trgajo vsak priboljšek od ust, samo da se ubranijo nunevi vsiljivosti, nočem omenjati, da ubožnejši če je kdo, več obljubi, samo da prekosi sosedu, odveč bi bilo tudi govoriti, kakšen lov uprizarja na testamente.

Ne bi se pisalo ničesar proti sezidanju nove cerkve, ako bi je bilo sploh treba in ako bi dopuščale premoženjske razmere naše občine, kjer gredo v enomer premoženja na dražbo, a bi boben še le večkrat pel ako bi klerikalizem še nadalje tako vsepal, kot doslej. Opravičena je torej nevolja, katera narašča proti novi cerkvi, opravičena nevolja proti ab-

solutni duhovnikovi nadvladi, a značilno je, da ta nevolja precej izgine, ko se prikaže nuneve suknja!

Nova cerkev bi bila v resnici pravi spomenik kmečke nerazsodnosti in nesamostojnosti, bila bi trajen spomenik hlapčevanja onih, kateri so poklicani skrbeti v prvi vrsti za blagor občine, ki potrebuje denar za različne koristne namene, od katerih bi občina v resnici imela dobiček, kakor n. pr. razdelitev občinskega sveta itd. itd., a žalostna je istina, da tam, kjer vlada klerikalizem, izubožava na eni strani ljudstvo, na drugi pa se polni farska malha, katera pa se nikdar ne napolni. X.

Domače in razne novice.

Promocija. — V sredo je bil promoviran na dunajskem vseučilišču g. Rudolf Abram iz Trsta doktorjem prava.

Smrtna kosa. — Umrl je v Dornbergu v starosti 76 let g. Jožef Šinigoj, bivši župan in posestnik, značajan mož. Bodi mu lahka zemlja domača! Preostalih naše sožalje!

Umrl je v Trstu g. Dragotin Slavik, oče gg. dr. Edvarda in Roberta Slavika.

Jutri v „Trgovski dom“! — Jutri zvečer bo v „Trgovskem domu“ sijajni ples slov. delav. bralnega in podpornega društva. Opozarjamo končno na ta ples, nadejaje se obile udeležbe. Vabijo se zlasti delavski sloji, ki naj se zabavajo lepo pod domačo slovensko streho. Vsa zabava bo domača, zato pa naj nima nikdo nikakih pomislekov, marveč kdor se hoče poselesiti malce v predpustu, se mu nudi najlepša prilika jutri. Poskrbljeno je tudi za primerne cene jedil in pijač. Vabijo se torej društveniki, njih družine, delavci in prijatelji delavstva na ta ples, ki ima poleg zabave tudi dobrodelen namen, ker čisti dobiček gre v društveno bolniško blagajno.

Torej jutri v „Trgovski dom“!

Občni zbor „Sokola“ dne 12. t. m. — Brat starosta konstatuje sklepčnost ob 8 $\frac{1}{2}$ uri. Pozdravi navzoče, okoli 40 po številu, in omenja na kratko delovanje minolega leta v splošnem, ki je bilo živahno.

Brat tajnik omenja najprvo društveno maskarado, ki je zaključila, kakor običajno vsako leto, predpust. Dalje poroča, da se je društvo vdeležilo 5. junija slavnosti razvija zastave „Bralnega in pevskega društva“ v Brjah korporativno. Teden dni za tem izletom se je vršila v Velodromu velika narodna slavnost ob impozantni vdeležbi — nad 4500 oseb, ki bi pa bila gotovo za polovico večja, če bi ne bilo deževalo cel teden in celo skoraj do začetka slavnosti. Pri slavnosti je razvilo društvo svoj prapor. Udeležilo se je nad 30 društev. Dne 3. julija je bil izlet v Solkan, in se ga je vdeležilo 31 članov. Vsesokolskega izleta v Ljubljani se je vdeležilo 40 članov, ki so v sprevedu uzorno nastopili. Dne 6. decembra se je vršil v hotelu „Pri zlatem jelenu“ Miklavžev večer ob natlačeni dvorani. Iz poročila blagajnikovega je posneti,

da je imelo društvo v minolem letu 6608-25 kron dohodkov in 5421-32 kron stroškov, torej prebitka 1181-93 kron.

Načelnik poroča o telovadbi. Telovadec je bilo v celem letu vpisanih 65. V celem letu je bilo 110 telovadnih večerov s skupnim obiskom 2093 telovadcev. Naraščaj je imel v celem letu 39 telovadnih večerov s skupnim obiskom 769 vajencev. V obeh slučajih je bilo večje število telovadnih večerov in tudi telovadcev, kakor v prejšnjem letu. Telovadilo se je pri slavnosti v Velodromu, v Solkanu in v Ljubljani na vsesokolskem zletu, kjer je tudi tekmovala jedna vrsta v drugem oddelku in dobila prvo darilo, in kot posamezniki tekmovalci diplome br. Kranjc, Zadel, Bavčer in Pintar.

Volilo se je po listkih in so bili izvoljeni: za starosta dr. Treo, za podstarosta br. Kovačič, v odbor pa br.: Ferfolja Jos., Meljavec Ivan, dr. Puc Dinko, Kranjc Ludvik in Pintar Ferdo. Za načelnika je bil izvoljen na predlog voditeljskega zbora br. Zadel Jos.

Pri točki raznoterosti se je razvila živahna debata radi zvišanja udnine. Sklenilo se je napraviti tri kategorije, ki se pošljejo članom v vpogled in odobritev potom okrožnice. Prirediti maskarado, se je sklenilo soglasno. Ob 10. je br. starosta zaključil zborovanje.

Sokolova velika maskarada: „V daveti deželi“. — To je res čudna dežela! Daleč, daleč, še bolj daleč, kakor si sploh predstavlja delaven in marljiv človek, se razprostira ta dežela med Nirvano in Schopenhauerjem. Vse druge podatke o tej čudni deželi je dobiti v slovenskem konverzijskem leksikonu, kateri izide v nedogledni bodočnosti. Najvišja gora, Padiganaza imenovana, sploh ne eksistira, ker je svet tako gladek, da ni treba niti hoditi deveto-deželanom, ampak se le podrsajo k svojemu cilju. Devetodeželani so zelo srečni ljudje, bavijo se izključno z živinorejo, ker prištevajo živini lenobo, katero pasejo po sočnatih travnikih. Pečeni prešički letajo sem ter tja ter se samomori s tem, da si iščejo zgodnje hladne grobove v nikdar sitih želodcih deveto-deželanov. Prebivalcem devete dežele je delo deveta briga, ker se jim bolje godi kot v devetih nebesih. Burski general Dewet je sicer trdil, da je dobila deveta dežela po njem ime, proti čemur pa ni nobeden protestiral, ker je bil prelen za to. Seveda je bila deveta dežela že od nekdašnji raznim ljudem, narodom itd. Posebno letos pridejo velike množice tja, ker je pust ravno dva dni pred devetim marcem. Veliko zanimanje vzbuja že sedaj diurnist, ki je v svoji domovini sel nekoč komaj devetega po svojo plačo. Dogodljaje in priprave se še prej pojasni, kot kažipot v deveto-deželo naj zadostuje le to, da se pride vanjo naravnost iz osme dežele s primerno carino, katero treba oddati na meji. —

(Dalje v prilogi.)

Razgovarjala sva se o teti, Angelici in gospi Celini. Na vsa vprašanja sem ji le površno odgovarjal. Govoril sem sam sebi, da je to morda edino bitje na svetu, katero bi me razumelo, ob enem pa sem čutil, da ji ne odkrijem srca za noben denar na svetu.

Vendar pa čutim sedaj človeško dobroto. Časih, kadar je Klara z največjo naklonjenostjo vprla vame svoje poštene, plave oči s tako pozornostjo, kakor bi mi hotele pogledati v globel srca, me je ta dobrota ganila do te stopinje, da bi se se bil kar razjokal. Klara je končno navzlic vsomu mojemu naporu zapazila, da sem povsem drugačen človek, nego sem bil nekda; po svojem ženskem nagonu je uganila, da živim, govcim in mialim malone mehanično, moja duša pa je že na pol mrtva. Ko je to zapazila, me je nehala dalje preiskovati in izpraševati ter je postala le še milejša.

Videl sem njeno bojazen in skrb, da me ne bi dolgočasila. Prizadevala si je dati mi spoznati, da v tej občutljivosti, kakoršno mi skazuje, ji ni zgolj do tega, da bi me pridobila za se, marveč edino za to, da bi se počutil pri njej dobro.

In počutil sem: se dobro, toda dolgemu času se vendar nisem mogel ubraniti. Moj duh sedaj ni sposoben za zbranost in za napore, celo tako majhne, kakoršne zahteva navaden razgovor s prijateljico. A vrhu tega, ko mi je izginil moj veliki cilj izpred očí, se mi dozdeva vse tako nezasišano prazno, da imam neprestano v duši vprašanje: čemu to? kaj mi pride iz tega?

Dne 21. kimavca.

Nikdar doslej še nisem prebil tako grozne noči. Imel sem vtis takega strahu, kakor bi korakal po neskončnih stopnjicah v čimdalje globokejšo temo, v kateri se vrše reči takisto grozne, kakor nerazločne.

Sklenil sem zapustiti Berlin, ker pod tem svinčevim nebo sem je moči zadušiti. Vrnem se v Rim, v svojo hišo na Babuino — in se ond nastanim za zmerom. Mislim si, da so moji računi ne le z Angelico, marveč z vsem svetom povsem končani in da lahko mirno »vegetiram« v Rimu, dokl r ne napoči za-me čas. O ko bi prišel vsaj mirno! Včerašnji obisk Klare me je prepričal, da ko bi tudi hotel, vendar ne bi znal več živeti med ljudmi, in da nimam s čim poplačati njihovo dobroto. Postal sem izključen iz splošnega življenja, stojim zunaj kroga, in dasi čutim nepopisno puščavo, nimam vendar volje vračati se nazaj.

Misel na Rim, na moje puščavniško bivanje na Babuino, se mi smehlja — v resnici kaj blede in otožno — toda rajše imam to, nego kaj drugega. Od ondot sem zletel v svet nalik ptici iz gnezda — tjekaj se moram tudi skriti s svojimi polomljenimi perutnicami — in čakati konca.

Sedaj pišem v jutro, zakaj po večerih zahajam vsikdar v to svoje podzemlje, v katerem biva strah. Danes pojdem na Klarin koncert, se poslovim od nje in jutri odidem. Potoma se vstavim na Dunaju. Mogoče, da obiščem Angelija — toda gotovo še ni. Jaz sedaj nikdar ne vem, kaj bom čutil in delal jutri.

Danes sem prejel pismo od Klare, v katerem me prosi, naj po koncertu pridem k njej. Na koncert pa vsekako pojdem, zakaj ondi je toliko zdravih ljudi, da se čutim pri njih varnejšega a ne muči me, ker ne poznam nikogar ter vidim samo splošnost. Toda Klare ne obiščem. Ona je predobra. Praviijo, da ljudje, ki umirajo od gladu, za nekaj časa pred smrtjo ne morejo prenesti hrane. Tako tudi moj duševni organizem ne prenaša več dobrote in tolažbe.

Ne prenaša tudi spominov. To je majhna reč, toda sedaj vem, da razven moralnih, so bili tudi drugi

vzroki, ki so mi napravili obisk pri Klari tako težak. Ona uporablja prav one dišave, kakoršne sem prinesel Angelici z Dunaja v Gastein. To sem že večkrat zapazil, da ako neka oseba rabi dišave, da te potem ničesar tako dobro na njo ne spominja, kakor ona vonjava.

Dne 22. kimavca,

Bolan sem popolnoma. Včera sem se prehladil, vračaje se domu, kajti v koncertni dvorani je bilo nezasišano vroče — da me je kar dušilo, torej prišedši na sveži zrak, se nisem ogrnil z vrhno suknjo, in dospel sem ves otrpnel v hotel. Vsaki dih mi napravlja tak vtis, kakor bi moja pljuča, razširjajoča se, naletela na ostrino pod ramenami skritih ježic. Mraz in vročina se zaporedoma vrstita v meni. Časih se me polasti velika onemoglost, in čutim, da ne bi mogel prekoračiti stopnjic. O odhodu ne more biti niti govora. Z lastno močjo ne bi mogel dospeti v vagon. Če pišem, čujem svoje navadno dihanje, ki je trikrat hitreje in glasneje nego navadno. Prepričan sem, ko bi stanje mojih živcev bilo drugače, da bi se bil temu včerašnjemu hladu uprl in se ne prehladil, toda v sedanjem stanju sem izgubil ves upor. Unela so se mi brezdvomno pljuča.

Hočem pa se vendar vzdržati na nogah, dokler bom le mogel. V jutro, ko sem se čutil bolnega, sem pisal brez odloga teti, da se čutim zdravega, in da čez par dni odidem. Ali čez par dni, ako ostanem pri zavesti in bom imel dovolj moči, napišem ji zopet isto. Prosil sem teto, naj bi pisma in brzojavke, naročila poslati bankirju B. v Berlin. Prizadevati si hočem, da njih v Ploševu ne poizve za mojo bolezen. Kako dobro je, da sera se včera poslovil od Klare.

(Dalje pride.)

Imenovanje sta višjima davkarjema gg. Gregor Šubič, sedaj davkar v Ajdovščini, in Karol Favetti, davkar v Sežani. Prideta v Pazin, oziroma Pulj. Za višjega kontrolorja je imenovan g. J. Brumat v Krminu ter bo premeščen bržčas v Gorico.

800 K sta ukradla v Hudijužni Miha Keržan in Andrej Lenac. Prijel je K. z Lenacem svojo ženo ter sta ji baje žugala, da naj da denar, če ne jo dobiti smrt. V strahu jima je dala denar. Na to sta jo zvezala in odšla. Le s težavo se je oprostila, na kar je šla naznanit vso reč orožnikom. Od tam je prišlo hitro naznanilo na policijo v Gorici, ki je poslala takoj redarje iskat ona dva človeka. Prišla sta dva ter vstopila v neko brivnico na Travniku. Policija ju je prišla, češ, da sta ona dva izsilila denar, ter ju poslala v zapore. Imenujeta se A. Lenac, 22 let star, iz Istre in M. Keržan, 26 let star, iz Krškega.

Nov plinov motor na prodaj. — „Goriška tiskarna“ je postavila ravno pred letom nov angleški Crosley motor na 4 konjske sile. — Ker je ta postal za rastoče potrebe prešibek, bo postavljen v marcu motor 8 konjskih sil. — Ekorabi motor do 4 konjskih sil, ima zdaj priliko, da ga dobi za jako nizko ceno. Plačilni pogoji ugodni. — Ker bode koncem marca monteure postavljali novi motor, porabi kupec lahko i to priliko, da bo imel cenejšo tudi montažo. — Ponudbe prosimo na tiskarno.

Izpred sodnije. — I. Falchi je bil odprl v Dolginihvi barako, v kateri je prodajal razne jestvine, vino in žganje. S početka mu je šlo dobro, pozneje pa ne več tako, zlasti ko je bil mesec dni zaprt, ker je streljal na svojo ljubico, ki je pa tačas, ko je sedel v zaporu, bila za gospodinjjo v baraki. Ko se je vrnil iz zapora, je vzel svojih K 182, jih izročil nekemu P. Monticco, na to pa naznanil, kako stoji kupčija. Upniki so ga seveda preganjali, na kar je Falchi zbežal. Aretirali so ga v Krminu, ko jo je hotel popihati domov v Italijo. Sodnja mu je prisodila 2 mesece ječe, njegovega prijatelju Monticco pa 3 mesece zapora.

Pred sodniki v laškem Vidmu je stala 26 letna Josipina Corradini, ki je bila prišla svoj čas v Gorico prodat briljante, katere je bila ukradla grofu Maninu. Corradini je bila obsojena na 2 leti 3 mesece in 15 dni v ječo.

Splošen štrajk v Nabrežini. — V ponedeljek se je pridružil štrajkujočim klesarjem okoli 500 kamnolomcev. Tako je sedaj splošen štrajk v Nabrežini.

Bratno in pevsko društvo „Slavec“ v Kožbani vabi k veselici, katero priredi v nedeljo dne 19. februarja 1905. Vspored: 1. Nagovor predsednika; 2. Zajc: Koračnica iz opere „Zrinski“, godba; 3. Pogovor z domom, poje mešan zbor; 4. Rosas: „Nad valovi“, valček, godba; 5. Prizor: „Dekletce in kosce“, 6. Ipavec: Domovina, godba; 7. „Naše gore“, mešan zbor; 8. Majcen: „Slovenski svet“, potpourri godba; 9. Dramatična igra „Eno uro doktor“, 10. Ipavice: Podoknica iz opere „Teharski plemiči“, godba; 11. „Na planine“, mešan zbor; 12. Millöcker: Fragmenti iz operete „Der Feldprediger“, godba; 13. Šaljivo srečanje; 14. Prosta zabava s plesom. — Svirala bode vojaška godba pešpolka št. 47. iz Gorice. Pričetek ob 4. uri popoldne. — Vstopnina k veselici 60 stotink, sedeži 40 stot. Vstopnina k plesu za moške 2 K, za ženske 20 stotink. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Radi slabosti in mraza je umrl nagloma neki 54 letni F. Miedl, katerega so poslali v Gorico, češ, da je sem pristojen. Ko je šel po Magistratni ulici, je padeł na tla. Prenesli so ga v bolnišnico usmiljenih bratov, kjer pa je kmalu potem umrl.

Mesto sodnijskega tajnika je razpisano pri c. kr. okrožni sodnji v Gorici.

Novi desetkronski bankovci izidejo dne 26. t. m. Obenem se vzamejo iz prometa desetkronski bankovci z datumom 31. marca 1900.

Sedanji 10kronski bankovci bodo veljavni za plačilo ali zamenjavo do 28. februarja 1907. pozneje se jih bo samo zamenjavalo, po 28. februarju 1913. pa se tudi v zamenjavo ne bodo več sprejemali. Novi bankovci bodo 135 mm. široki in 80 mm. visoki, violethe barve, na eni strani bo podoba avstrijskega orla in navedba vrednosti v raznih jezikih avstrijskih narodov, na drugi strani pa grb dežel ogrske krone.

O priliki poroke g.čne Klementine Rebeek z g. Lovrencem Kompare dne 15. t. m. se je nabralo K 10 za društvo „Šolski dom“.

„Trgovsko in obrtno društvo“ razpošilja sedaj listom (tudi nam je poslalo) poročila o obnem zboru, o konstituiranju odbora, ter zagotavlja, da bo stalo nad strankami, da ne stopi v dotiko z nikako politično stranko, ker bo imelo pred očmi le trgovsko-obrtne koristi. Poročila smo čitali v „Slov. Nar.“, v „Edinosti“ in tudi v „Slovencu“. Poročila se sicer ne razlikujejo nič jedno od drugega do zaključka v „Slovencu“, ki se glasi: — „Po domače seto pravi: Obrtniki in trgovci, ki so v društvu, so spoznali, da če hočejo kaj pametnega doseči, morajo najpoprej hermetično zapreti svoje društvo, da ga ne doseže strupena, vse dobro moreča „kobariška burja“. — Tako torej! Najpoprej zagotavljajo nepristranost — potem pa tako ostuden osebni napad na človeka, ki je v besedi in črki še le pojasnil goriškim Slovincem, kak pomen ima društvo, ki je spisal razgled in obsežno brošuro o stanju obrti in trgovine in o pripomočkih, pa je tudi kaj žrtvoval za društvo. Le dobro je delal društvu, sedaj pa... treba to hermetično zapreti pred njim! Ali je mogoča še večja nesramnost! Na laž je postavljena povdarjana nepristranost in vzvišenost že sedaj, in to se pokaže gotovo v bodočnosti še v večji meri. Tako je postopanje politike „šviga-švaga čez dva praga“ in kar se za njo skriva. — Morda porečejo sedaj, da je „Slovenec“ iz svojega pritaknil falotsko opazko, ali če bi bilo to, je imelo društvo do danes dosti časa nam to pojasniti — ker pa tega ni storilo, smemo sklepati, da je došla notica iz Gorice v Ljubljano taka, kakor je bila natisnena. In če bi jo bil pristavil „Slovenec“, mora izvirati to le iz dobljenih „informacij“. — S temi rečmi smo na jasnem.

Mi smo se vedno najunetejše potegovali za obrt in trgovino, razpravljali o takih vprašanjih na široko, in bomo delali tudi v bodoče tako, — tako zadiranje iz tako potrebnega društva, kakor v „Slovencu“, pa pelje, že veste kam. V ostalem pa želimo društvu dosti uspehov, prav je, da delajo tudi drugi, saj ni, da bi morali biti poleg povsodi le eni in isti — toda po tej surovosti v „Slovencu“ naj nam društvo priznane s svojimi prijavi ter naj ostane nasproti nam res „hermetičsko zaprto“. Opazovali pa bomo delovanje od daleč.

„Soška podružnica slovenskega planinskega društva“ v Tolminu prosi p. n. dame in gospode, naj blagovoizvolé v smislu koncem januarja doposlane jim okrožnice izjaviti se za pristop k podružnici ter doposlati članarino in vpisnino oziroma vrniti izkaznico. Ozirom na hvalevredni namen planinskega društva nadeja se Soška podružnica, da se število novih udov (dosedaj je pristopilo poleg starih vže 70 novih udov) vsaj podvoji.

Iz hribov. — Soška podružnica slovenskega planinskega društva v Tolminu je razposlala širom goriške dežele vabilo za pristop k temu prepotrebemu društvu. Čuje se, da se novi udje kaj pridno oglašajo osobito iz tolminskega okraja, dočim je goriški okraj in mesto samo le malo zastopano. Kje naj se išče vzrok slednjemu? V nezavednosti goriških Slovincov gotovo ne; vzrok tiči marveč le v tem, ker se nameruje vstanoviti za Gorico in njeno okolico posebno podružnico s sedežem v Gorici. Namen bi bil hvalevreden, ako bi se ne oškodovalo z vstanovitvijo omenjene podružnice vže več let obstoječo soško podružnico, kateri bi se s tim odtegnilo marsikaterega čla iz Gorice in okolice, kateri bi sicer pristopili k slednji. Nočemo zamikati, da bi ne imela goriška podružnica delokroga, a ta bi bil v primeri z delokrogom soške podružnice le malenkosten in za delokrog prve bi zadostovalo par odbornikov v mestu, dočim je treba za tolminski gorati okraj intenzivnejših močij in velikih gmotnih podpor. Ako se vresničji ustanovitve goriške planinske podružnice, stela bode ta obilo udov, kojih doneske se bode trosilo, da ne rečemo, po nepotrebnem, a vsaj v obilici po krajih, kateri ne vgnajajo pravemu, pristnemu hribozacu, ker mu ne nudijo tega, kar zahteva od gora, med tim ko ostanejo naše visoke, za hribozaca kakor nalašč vstvarjene gore, vsled pomanjkanja gmotnih sredstev preskrbljene po mačehovski. Dasi tudi napnemo vse svoje moči in nabereimo kolikor le možno mnogo članov iz hribov, vendar ne bodo njih doneski zadostovali, da bi pokrili troške, katere zahtevajo naše gore, ako nam ne priskočijo na pomoč tudi Goričani in goriški okraj s tem, da se jih čim največ pri-glasi k soški podružnici. Goričani! Imejte po-

zornost drugje, skrb za hribolazstvo pustite nam Gorjanom!

O p. u. r. e. d. n. — Priobčujemo ta iz hribov nam došli glas, dasi se ne strinjamo popolnoma z njim, ker nikakor ne vidimo takega oškodovanja Soške podružnice, ako se ustanovi podružnica tudi v Gorici! — Sicer pa je prav, da pride ta reč v razgovor, ker potem se lahko tudi kaj ukrene, kar bo prav!

„Divaška vilenica“. — Prekrasno divaško jamo bi bili jako radi dobili v svoje roke tujci, ali tržaška podružnica slov. planinskega društva je to preprečila. Jama bo urejena v kratkem tako, da bo lepo pristopna ter bo odgovarjala vsaki zahtevi. Otvoritvena slavnost bo meseca maja t. l.

Izpod Kna. — Kakor je bilo čitati v zadnji številki cenjenega Vašega lista, priredé kobariške gospe 26. t. m. plesni venček v prid „Šolskega doma“ v Gorici. V letošnjem dolgem predpustu se je že in se bo še mnogo plesalo; v tem oziru tudi soška dolina ne zaostaja mnogo za drugimi kraji. A žalibog se pri različnih prireditvah preveč zanemarja narodni moment. V ogleđ temu dejstvu pozdravljamo s toliko večjim veseljem inicijativo rodoljubnih gospa kobariških. Kakor smo čuli izza kulis, zastavile so čestite gospe vse svoje moči, da vspe prireditve kolikor mogoče sijajno. Poznamo njih vstrajnost in agilnost še od zadnje Božičnice, koje vspeh je presegel vsa pričakovanja, in radi tega smo prepričani, da se jim tudi takrat poplača trud v obilni meri. Vsaj se pa tudi tako pridno agitira, da ne bo na plesu zastopan samo Kobarič, ampak da se istega vdeleži tudi mnogo rodoljubov iz bližnje okolice, posebno pa iz Tolmina in iz Boven. Kakor kažejo vsa znamenja, snide se v Kobariču 26. t. m. evet soških rodoljubov. Na svidenje torej v Kobariču na plesu, kjer se bomo dobro zabavali in kjer položimo tudi mali dar domu na altar!

„Sedaj od tu“. — V Kapucinski ulici ima g. Krehčlj v svoji hiši tobakarno. Ko se je nastanil tam doli, so ga začeli goriški Furlani kmalu nadlegovati in reklo se mu je, da se mora priučiti furlanščine, če ne ga spodijo od tu. Ker je pa on večkrat povdarjal, da se jih nič ne boji ter da ne gre od tu, so si zadnji dve besedici tako zapomnili, da so kričali za njim: Od tu, kjerkoli so ga videli. Postopaci tam okoli Kapucinske ulice, ki slonijo po zidovih, imajo dosti časa, zategadei so delali tudi škodo g. Krehčlju. Poškodovali so zid na hiši, vrata, in povsodi so pisali in izrezavali: Od tu. Stvar se je naznanila redarjem. Ti so posvarili tiste dela se boječe ljudi, naj pustijo v miru g. K. Ali to je bilo le nekaj časa. Ker se je nadaljevalo zasmehovanje, je g. K. hotel javno pokazati, da se nič ne straši besedice „Od tu“ ter je dal naslikati na vrata svoje tobakarne „Od tu“. Od takrat je bil mir in nikdo ni več kričal za g. K. — „Od tu!“ — Sedaj pa se je oglasil „Corriere“ ter pozivlje magistrat, da mora dati takoj odstraniti s K. hiše napis: Od tu, češ, da je tak napis razžaljenje Gorice in izzivanje!! Pa naj reče kdo, da niso modrijani zbrani okoli „Corriera“! — Kako so vendar mičkani ti veliki potomci Romula in Rema!!

V Ricmanjih so položili 15. t. m. temeljni kamen novemu šolskemu posloppju. Kamen je blagoslovil vaški župan Iv. Berdon ob veliki udeležbi ljudstva.

Goriški rojak ponesrečil v Ameriki. — V Maksu (Minnesota) so potegnili iz vode truplo Iv. Kranjca s Tolminskega. Ne ve se, ali je ponesrečil ali so ga vrgli v vodo roparji, ali pa je morda sam skočil v vodo.

Prijeli so v Gorici nekega cvetličarja P. F., ki je bil uslužben v Trstu pri tvrdki Maron. Radi domačih preprirov se je bil odstranil iz Trsta, ne da bi povedal, kam gre, potem ko je inkasiral svoto 136 K na račun tvrdke. Tvrdka je brzojavila najprej materi, naj se sin vrne, potem, ko ga le ni bilo, so se obrnili na policijo, ki ga je aretirala.

Na živalski trg v Gradišču ob Soči je bilo privedenih 1000 glav živine. Vladal je na trgu popoln red. Kupčije so bile dobre.

Vsled opeklin je umrla v Gradišču ob Soči deklica V. Vielmeti. Stara povest! Mati se je odstranila za hip od ognjišča, deklica, ki se je igrala z drugimi, je priskočila k ognju, da si segreje roki, pri tem pa prišla v dotiko z ognjem, obleka se je unela, deklica opekla in umrla. Opekla se je tudi mati, ki je prihitela, ko je bila hčerka v ognju. Komisija je deklico raztelesila, da dožene vzrok smrti, mater obtožijo bržčas radi pomanjkanja varstva.

Letošnja zima je zahtevala že več takih žrtev, dokaz, kako nevarna so ognjišča po deželi za otroke. Ali kaj storiti? Treba pa misliti na kake varnostne naprave pri ognjiščih ali sploh na spremembo ognjišč!

Popolna suša. — Vode manjka povsodi. Od vseh strani, zlasti v nižini, prihajajo pritožbe o pomanjkanju vode. V Gradišču ob Soči je Soča na nekaterih krajih že tako upadla, da se lahko gre čez, ne da bi se posebno zmočil. V vodnjakih ni vode.

Obtoženi radi „krščenega“ mleka. — Kakor smo poročali, so bili vsi oni mlekarji in mlekarice, ki so prinašali v mesto „krščen“ mleko, obtoženi na okrajni sodnji. Razprave začinjajo. — Te dni je bilo od 11 trgovcev obsojenih 10 radi tega, ker so prodajali „margarin“ za surovo maslo.

Malo sreče so imeli 4 mali tičarji iz ulice Ascoli, stari po 10—13 let. Šli so lovit tiče ob zamrzlem Kurnu, ali oko postave z magistrata jih je le prehitro opazilo — prišel je mestni redar ter jih „zapisal“, potem pa domov zapodil.

Odbor plesnega kluba „goriške slovenske mladine“ vabi damske in moške odseke k skupni seji v nedeljo dne 19. t. m. ob 1½ uri popoldne v Čitalnico.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Cristofoletti-Kürner.

Prostovoljno gasilno društvo v Bovu vabi na prvo plesno veselico s tombolo in šaljivo pošto, katero priredi dne 26. februarja t. l. v hotelu Jonko. Vstopnina za gospode 2 K. Začetek ob 8. uri zvečer. Čisti dobiček je namenjen društvu za nabavo gasilnega orodja. Posebnih vabil se ne razpošilja. — K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Bicikelj ukraden. — Iv. Rysu, sinu hotelirja „pri pošti“, je nekdo del nekdo bicikelj, ko ga je pustil v veži h čla.

Graf d'Harcourt je lastnik svetovnega kopališča Trenčinske Toplice, ki jih obiskujejo iz večine revmatični bolniki. Izmed svetovnoznanih zdraviliških zdravnikov je eden poizkusil na svojih bolnikih, celo na takih, ki jih niti kopeli niso ozdravile, mnogo različnih lekov. Pri tem je poizkusil tudi Zoltánovo mazilo in se obli v veselje prepričal, da se dajo s tem čudovitim mazilom tudi pri najzadovratnejših boleznih doseči znameniti uspehi. To nam je v povod, da javimo vsakomur, da povsodi pomaga Zoltánovo mazilo, kjer niso nič zalegli vsi drugi leki za protin in trganje.

Vojna med Rusi in Japonci.

Z bojišča v Mandžuriji

poročá general Saharov 14. t. m., da je ruska artilerija obstreljevala 13. t. m. kraj Nangazi ter prisilila Japonce v beg. Japonci so bili odbiti tudi od železniškega mesta med Geonplinom in Fanzetunom.

Vsa armada generala Nogija izpred Port Arturja je že dospela na bojišče ter je nameščena na desnem krilu. Vsa armada japonske šteje baje 265.000 mož z 846 topovi.

Port Artur.

V Port Arturju je japonske posadke samo 8000 mož. Kitajci delajo dan na dan, da se popravijo fori in druge utrdbe.

Tretje brodovje na potu.

Iz Libave se poročá 15. t. m., da je isti dan opoldne odplopo tretje brodovje pod poveljstvom admirala Nebogatova na Daljni Vstok. Pri Madagaskarju se združí z Roždestvenskim.

Vladivostok.

Iz trdnjave v Vladivostoku je odšlo že skoro vse civilno prebivalstvo. Vladivostok je popolnoma pripravljen za obleganje, v trdnjavi so ogromne zaloge orožja, streliva, živil, preskrbljen je Vladivostok za dolgo obleganje. Rusko brodovje, ki sestoji iz 3 oklopnih križark, 5 podmorskih čolnov, nad 20 torpedovk je usidrano v notranjem pristanišču. Ker se je ječ led na morju polagoma tajati, se pričakuje, da se približa kmalu japonsko brodovje, ki poskusi bombardirati Vladivostok.

Kotlo ladji se izgubili Japonci pred Port-Arturjem?

List „Moskovskija Vjedomosti“ je priobčil pismo nekega pomorskega častnika iz Port-Arturja, v katerem je rečeno, da so Japonci do srede decembra lani izgubili pred Port-Arturjem 3 oklopnice, 1 križarko, 22 parnikov, 1 topničarko, nad 20 torpedovk; težko poškodovanih je bilo nad 10 torpedovk, 2 oklopnici, 2 križarki. Oni častnik zatrjuje, da je videl to s svojimi očmi. — V sedanji vojni

sploh so Japonci izgubili baje okoli 140.000 mož.

Proti balističnemu brodogradu.

Japonci se pripravljajo z vso močjo na sprejem balističnega brodogradu. Na Angležkem so naročili 4 nove oklopne baje. Baje je kupila Japonska od čilenske vlade oklopno križarko „Kapitan Prat“. Pa tudi Rusija je baje kupila od čilenske vlade 6 vojnih ladij; katere se pridružijo brodogradu admiralu Roždestvenskega.

Japonski socialisti o vojni.

Japonski socialistični list „Kotoku“, ki izhaja v San Franciscu v Severni Ameriki, zatrjuje, da je bil japonski narod v početku res navdušen za vojno; a ko je zapazil usodne posledice, je izpremenil svoje mišljenje. Danes se vidi v Japonski veliko nazadovanje. Tamkaj je predelov, kjer je zavladovala taka beda, da ne morejo ljudje živeti. Samoubojstva in zločinski dogodki rastejo dan na dan. Vojni fond se je podvojil s krvjo prebivalstva. Obstajajo hošile od hiše do hiše in nagovarjale ljudi, da podpisajo neko vsoto v vojne svrhe. Kdor ni podpisal, tega so proglasili za izdajico. Neki delavec blizu Tokia je bil od oblastnijske prisiljen, da podpiše svoto 200 jenov, a ker jih siromak ni mogel dobiti od nikod, jih je — ukrad. Radi tega je bil aretovan ter izročen sodišču.

Državnim poslancem v parlamentu so bile vezane roke. Vlada je tako silno pritiskala nanje, da ni bilo dopuščeno svobodno razpravljanje o državnih potrebah. Zbornica je brez vsake debate v celoti sprejela vladno predlogo, da se siromašnemu narodu naloži 90 milijonov jenov novega vojnega davka. Časopisi niso imeli pisati ni besedice. Besede: revolucija, demokracija, organizacija, štrajk so dobile kriminalen značaj. Japonski list zavrzuje svoj članek nastopno: Vojna je japonski narod potisnila za sto let nazaj in rodila je naš dvom, kdo je bolj barbarski: Rusija ali Japonska?!

Zakaj je bil pokončan „Novik“?

Kakor znano, je križarka „Novik“ po bitki 10. avg. ušla izpred Port Arturja ter se namenila v Vladivostok. Poročnik Tejkovski poroča sedaj, kako je prišlo do tega, da je moral poginiti „Novik“. Predaval je o tem v Petrogradu med drugim:

„Naloživi v Kiaočovu 400 ton premoga, je „Novik“ odplul ponoči iz luke v smeri proti korejskemu obrežju ter se pazno ogibal vsaki ladji. Nakrat se je pojavil drugEGA dne, ko se je še komaj zdanilo, v bližini „Novika“ angleški parobrod. Ta parobrod bi morali pravzaprav potopiti; na njem je sprva samo nekaj potnikov zazrlo rusko križarko, skoro pa se je vsa paluba napolnila radovednih gledalcev. To je bil tragičen položaj! Ali naj potopimo nedolžne potnike? Toda rusko mehkočutje in dobro srce je zmoglo, pustili smo angleški parobrod na miru, zato pa je moral poginiti „Novik“. Ta angleški parnik je nato obvestil Japonce, da je plul „Novik“ skozi morsko ožino Vandjemen in se nahaja na potu v Vladivostok“. Nadaljna usoda „Novikova“ je znana. Dospel je srečno v Korzakovski na otoku Sahalinu, kjer se je hotel preskribeti s premogom. Že se je pripravljaj na odhod, kar so ga napadle japonske križarke. V boju proti premoči je bil poškodovan in da bi ladja ne prišla v japonske roke, jo je posadka sama potopila. Dostoj se ni vedelo, kako so Japonci izvedeli, da se „Novik“ nahaja na potu v Vladivostok, Tejkovski je prvi to pojasnil.

Učene ruske ladje v portarturskem pristanišču.

Iz Vladivostoka so sporočili listu „Novoje Vremja“: Neki iz Mukdena semkaj dospeli pomorski častnik je priobčil pismo nekega pomorščaka, ki je na dan kapitulacije ubežal iz Port Arturja, da so vse ruske pogreznjene vojne ladje v portarturskem pristanišču tako pokvarjene, da je povsem izključeno, da bi jih zamogli Japonci zopet popraviti ter jih vsposobiti za vožnjo. Ti poskusi zavrže za Japonce z enakim fiasco, kakor poskus, ki so ga napravili z dvignjenjem križarja „Varjaga“ pred Čemulpom.

Protin revmatične bolečine

Zoltánovo mazilo

toli priznано kot najbolje mazilo se dobiva v vsaki večji lekarni, steklenica K 2 — Razpošilja po pošti

lekarna Zoltán, Budimpešta,
V. Szabaduágat.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — K poročilu o seji 14. t. m. imamo dopolniti še to-le: Ministerski predsednik G a u t s c h, je z veseljem pozdravljaj, da je zbornica prišla do prvega branja proračuna ter zapostavila nujne predloge. Na pritožbo nekega poslanca, da se v Galiciji ne spoštuje pravica zborovanja, je odgovarjal ministerski predsednik, da je policija pustila govoriti najbrezobzirnejše govornike. Nastopila je šele tedaj, ko so hoteli zborovalci zažgati sliho nam prijateljskega vladarja. — Potem je razpravljajl ministerski predsednik o državnih financah ter je pozdravil shod deželnih odborov, da ukrenejo potrebno za saniranje deželnih financ. — Glede narodnostnega vprašanja je izjavil, da še vedno ni izgubil nade v češko-nemško spravno akcijo. Končno je govoril o razmerju z Ogrsko ter izjavil: „Ako bi nastale take razmere, da bi se nagodbi iz leta 1867. delale ovire, ali da bi se razvilo vprašanje o skupnosti, potem, gospoda moja, bo avstrijska vlada v popolnem sporazumljenju s parlamentom in z javnim mnenjem Avstrije mirno pa neomajno znala varovati avstrijske interese. Zbornica naj bo prepričana, da se v tem pogledu ne bomo omejili samo na besede“. — Vodja justičnega ministerstva dr. Klein je nato odgovarjal posl. dr. Tavčarju na njegov zadnji govor. — Glede delegacije mariborskega porotnega sodišča je izjavil minister, da je bil vzrok edinele ta, ker imajo tožitelji (Ornig i dr.) ves material za dokazovanje v ptujskem okraju, da vseh 17 tožiteljev stanuje na Ptuj. Dokazovanje pri ljubljanskem sodišču bi povzročalo posebne stroške. (Posl. dr. Tavčar: „Stroške vendar plača tisti, ki pravdo izgubi!“) Iz teh nagibov je nadsodišče v interesu olajšave procesa delegiralo okrožno sodišče v Mariboru mesto ljubljanskega deželnega sodišča. Nadalje je povedal dr. Klein, da bo sploh kasacijski dvor razsodil o delegiranju, ker se je toženeec pritožil proti delegiranju. Konec opravičevanja je bila izjava justičnega ministra: „Zmote se lahko pripete“. — Posl. dr. Kramar je govoril o proračunu in o primanjkljajih zadnjih let ter predlagal, naj se uvede monopol na žganje.

Za posl. grofom Sylva-Tarouca je govoril posl. Romanczuk, ki je svetoval vladi, naj se varuje strankarskih vplivov. Za rešitev avstrijskega problema je nasvetoval, naj se sestavi narodnostni odbor, v katerem bi bile zastopane vse stranke. Nadalje je govoril o položaju Malorusov v Galiciji. Izjavil je končno, da Malorusi sedajni vladi sicer niso že v naprej nezaupni, toda sama osebna sprememba za nje nima veljave, dokler se temeljito ne spremeni sistem. — Posl. Ivčević je govoril o željah in zahtevah dalmatinskega prebivalstva ter zahteval, da se sklene pravična sprava med Čehi in Nemci, kakor tudi z ostalimi slovanskimi narodi. Ravnopravnost naj ne bo zamčena samo na papirju, temuč tudi v državni upravi. — Napram izjavi ministerskega predsednika, ki je izrazil svoje veselje, da je začela zbornica zopet redno delovati, je pripomnil dr. Herold, da zbornica še ni sposobna za delo. Čehi so umaknili svoj nujne predloge ter ustavili obstrukcijo prostovoljno z ozirom na pričakovanje, da bodo prihodnji dogodki še zahtevali, da Čehi znova posežejo vmes v interesu dinastije in celokupne države. Iz takih pričakovanj so Čehi spremenili taktiko, ne pa iz osebne naklonjenosti napram sedanjemu ministerskemu predsedniku. Potem je razpravljajl o narodnostnem sporazumljenju na Češkem. To vprašanje ni pretežno rešiti. Ako se napravi narodnostno vprašanje za pravno vprašanje, je isto že tudi rešeno.

Voditelj pravosodnega ministerstva Klein je včeraj odgovoril glede imenovanja Dukića predsednikom okr. sodnije v Rovinju, da se je izvršilo imenovanje po kvalifikaciji ter glede na okoliščine.

Ruski veliki knez Sergij — umorjen. — Izvršil se je v Moski atentat na velikega kneza Sergija. Pod njegov voz je bila vržena bomba, ki je eksplodirala ter raznesla voz in razkosala velikega kneza Sergija. Zapri so več oseb, baje tudi napadalca.

Knez Sergij je rojen leta 1857. Od l. 1891. je guverner v Moski.

Štrajk v ruskih premogovnikih je končan. Ostalo je v štrajku še malo število delavcev.

Na občnem zboru slovenskega izobraževalnega in zabavnega društva „Naprejek“ v Gradcu, dne 23. jan. 1905. se je izvolil in v odboru seji dne 31. jan. 1905. se je konstituiral sledeči novi odbor: Predsednik: g. Josip Jak, podpredsednik: g. Fran Vrsič, tajnik: gosp. Anton Klemenčič,

blagajnik: g. Ivan Miki, knjižničar: g. Ivan Bonač, gospodar: g. Rado Plečnik.

Slovansko akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju priredi povodom 60-letnice svojega častnega člana, slovenskega pesnika gosp. Simona Gregorčiča 2. marca 1905., v veliki dvorani hotela „Savoy“, VI., Mariabilderstrasse 81. slavnostno akademijo. Iz posebne prijaznosti sodelujejo: „Slovansko pevsko društvo“ pod vodstvom g. A. Archangelskega in „Prvi jugoslovanski godbeni kvartet“ (gg. K. Jeraj, M. Lenarčič, A. Šantel, J. Skarbaš). Po akademiji: Plesni venček, pri katerem svira godba bos. herc. pešpolka št. 4. Vstopnina: Prostovoljni darovi. — Soirée toilette. — Začetek ob 8. uri. Odsek.

Profesor Janko Koharič, 29 let stari hrvatski zgodovinar, se je v Dubrovniku umoril. Skočil je v morje. Oženil se je šele pred dvema mesecema, potem pa je obohel na jetiki.

Brambni parlamentarni odsek je 14. t. m. zvečer nadaljeval razpravo o rekrutnem kontingentu. Posl. Vasilko je izjavil, da bodo Malorusi glasovali proti predlogi. Poslanca Reichstatter in Pospisil sta predlagala resolucijo, s katero se vlada pozivlja, da v novem brambnem zakonu prepusti poslanski zbornici pravico, da si izvoli izmed poslancev nadzornike, ki naj stopijo v zvezo s častniki in vojniki, da zaslišijo njihove želje in pritožbe ter o tem od časa do časa poročajo poslanski zbornici. — Posl. dr. Ploj je zahteval, naj se mladeniči, ki so se pred dosluženost vojaško dobo izselili, pomilostijo, da se jim bo moglo vrniti v Avstrijo. Nadalje je zahteval, da realci, ki so pred maturo dosegli 21. leto ter morajo k vojakom, služijo le kot enoletni prostovoljci. Končno je zahteval, da se kazensko leto za enoletne prostovoljce odpravi.

„Rešite Gorkega!“ — Ta klic razširjajo nemški listi s toliko vneto, da bi človek mislil, da je prešino Nemce res nesebično človekoljubje, ki ne pozna plemenske razlike. Toda to sočutje najbrže ni odkritosrčno, kakor pojasnjuje praška „Politik“ sledeče: Bilo je leta 1883., ko so nenadoma sivolasega poljskega pesnika Kraszewskega opazovali, je moral priznati, da ni dobil zoper pesnika prav nič sumljivega. Knez Bismarck pa, ki je hotel s to pravdo zadeti Poljake v srce, je pisal državnemu pravdniku lastnorodno pismo, v katerem je imenoval Kraszewskega voditelja poljskih begunov, ki delujejo na oškodovanje nemške države. Ko se je Bismarkovo pismo prečitalo v sodni dvorani, je zajčal sivolasi pesnik: „Kako podla laž!“ Bismarkova beseda je odločevala in Kraszewski je bil obsojen v 3 1/2 letno ječo. Zapri so ga v trdnjavo v Devinu kjer je predsed celot leto, potem pa so ga morali izpustiti za visoko varščino, da se je šel zdraviti na jug, ker bi bil sicer v ječi umrl. Ni se več vrnil, temuč je umrl v Ženevi leta 1887. Kje je bilo takrat to mehkočutno nemško časopisje, kje so bili takrat plemeniti čuteči nemški pisatelji in učenjaki, ki so sedaj v tako hudih skrbih za usodo Maksima Gorkega? Zakaj ni takrat odmeval poziv: „Rešite Kraszewskega!“ Ničesar takega ni bilo takrat opaziti, pač pa je isto časopisje v patriotičnem zadoščenju hrupno pritrjevalo krutemu sodnemu izreku. Gorje pa, ako bi se bilo takrat drznilo časopisje kake tuje države na enak način ugovarjati nemški justici, kakor dela sedaj nemško časopisje napram zaničevani Rusiji.

Dva uboja na en dan. — Dne 12. t. m. je bilo v Trbovljah izplačevanje zaslužka premogarjem. Stepla sta se posestnikov sin Dornik iz Gaberska in premogar Trotež. Dornik je bil smrtno ranjen in težko okrevaja, Trotež pa je obležal mrtev na mestu. Ob istem času je nastal v prodajalni Frana Beliharja prepir med Beliharjem in premogarjem Praprotnikom, in sicer zaradi venca fig. Belihar je zagrabil nož in je Praprotnika zaklal. Praprotnik je umrl čez nekaj trenutkov.

Zveza jugoslovanskih novinarjev in književnikov. — Na poziv pisatelja Šandorja Gjalskega se ta teden skliče v Zagreb shod hrvatskih novinarjev in književnikov, da se posvetujejo o ustanovitvi zveze jugoslovanskih književnikov in novinarjev. Za tako zvezo so se načelno že izrekli srbski in bolgarski književniki. — Slovenci?

Devetkrat trojčke je imela žena kmeta Jurija Dunville v državi Nebraska v Ameriki. Mož je star 43 let, žena 38. Otrok je še živih 25. Te dni sta se mož in žena predstavila Rooseveltu.

1000 ranjenih ruskih častnikov se pride zdraviti v razna letovišča ob Gardskem jezeru na Tirolskem. Tudi Steselj pride tja.

Pred sodnijo je zabodel v Misteku delavec Karol Mikoš ključarja Gebauerja, ki ga je tožil radi prelomitve zakonske zvestobe.

Na Ruskem. — Po večini je zavladalo pomirjenje. V Lodzu se le še v nekaterih tovarnah ne dela polnoštevno, v Varšavi hočejo tovarnarji dovoliti delavcem prosto 1. maja popoldne, v Sosnovici pa utegne trajati štrajk še kakih 14 dnij. V Harkovu in v Lodzu štrajkajo uslužbenci v lekarnah. Zahtevajo dvakratno zameno v delu na dan in povišanje plače.

Kaplan z revolverjem. — Dne 14. t. m. je čakal proti poldnevni kaplan Anton Stolba v Sednecu (okraj Selčan) na Češkem pri okrajni sodnji sodnijskega pristava dr. Kolárja, kateri je kaplana pred kratkem obsodil radi kaznovanja neke učenke. Ko je stopil pristav iz poslopja, je ustrelil kaplan z revolverjem proti pristavu. Potem je streljal še na deželnega sodnega svetnika dr. Novaka, ki je spremljal pristava. Nato je kaplan streljal nase in se tudi ustrelil. Pristava so pripeljali težko ranjenega na glavi v bolnišnico, kjer so mu vzeli kroglo.

Zborovanje deželnih odborov. — 16. je pričelo zborovanje. Prišli so zastopniki vseh dež. odborov, izvzemši tržaškega. Svaha posveto-vanja je akcija za saniranje občinskih in deželnih financ ter da se občinskim in avtonomnim dež. oblastnjam odvzame del poslov v prenešenem delokrogu, ki so narasli vsled nedelavnosti državnega zbora.

Hrvatski delegatje v ogrsko-hrvatskem državnem zboru so se te dni konstituirali ter so izvolili svojim predsednikom poslanca dra. Tomšića. Delegatje so naglašali, da zavzame hrvatski klub samostojno stališče nasproti drugim strankam.

Nov davek. — V finančnem ministerstvu proučavajo sedaj, kakor se poroča z Dunaju, načrt davka na doto. Ta načrt utegne prinesiti državi mnogo milijonov, ako postane zakon. Dote do 3000 kron bi bile svobodne tega davka. Dota od 3000 do 5000 bi bila podvržena 1/2% davku, ki bi narasel progresivno do 4% pri doti nad 200.000 kron. Prejemnik dote bi bil obvezan prijaviti finančni obastnji visokost dote v svrhu odmerjenja davka.

Zagrebeno francoska vojna blagajna. — V bližini mestica Klingnau v kantonu Aargau so izkopali v gozdu železno skrinjico, v kateri je bilo 829 francoskih zlatov, ki so še vsi dobro ohranjeni. Kakor se skinja, izvirajo iz 17. in 18. stoletja. Na nekaterih so slike Hemrika IV., Ludovika XIII. in Ludovika XIV. Denarno vrednost teh zlatov se ceni na 42.000 K, stariška vrednost je pa mnogo, mnogo večja. Domneva se, da je skrinjica francoska blagajna, katero so skrili Francozje po bitki pri Hochstedtu.

Reklamni tisočak. — Na vojaški akademiji v Dunajskem Novem mestu nastavljeni častniški sluga Franc Prazak je zapazil v listnici svojega predstojnika tisočak in ga ukradel. S plenom je ušel iz akademije, ki je naznanila vso zadevo garnizijskemu sodišču na Dunaju, katero je zasledovalo dezerterja. Ubegli vojak ne bode kaznovan radi tatvine, ker je bil tisočak le takozvani reklamni tisočak. Prazak se je drug dan sam prijavil vojaškemu sodišču.

Statistika srednješolcev. — V vsem je letos na gimnazijah naše države polovice 3342, na realkah 1637 več učencev kakor lansko leto. Skupno število srednješolcev v šolskem letu 1904/05. znaša 125.491 proti 120.511 v prejšnjem letu.

Hrepenenje po županskem stolu. — Neki častihlepnež je objavil v nekem nemškem listu sledečo anonco: „Katero mesto bi volilo mene županom, ako mu zapustim po smrti 20.000 mark? Premoženje gotovo. Uljudna pismena poročila pod št. 976 na upravnistvo tega lista.“

Največja lokomotiva na svetu je bila na razstavi v St. Louisu. Odločena je za črto Baltimore-Ohio in napravili so jo v Schenectedy tovarni lokomotiv. Stroj je težak brez tenderja 151.725 kg in potiva na dvanaestih kolesih s poldrugim metrom premera. S tenderjem je stroj dolg skoraj 20 metrov. Poteznost lokomotive znaša 30.000 kg.

Dalmacija namerava obiskati ob letošnjih velikonočnih praznikih več avstrijskih ministrov.

Anton Krušič
krojaški mojster in trgovec
Corso Giuseppe Verdi št. 33
izdeluje
vsakovrstne obleke
za vsak stan,
kakor tudi
**za civilno, vojaške
in držav. uradnike.**
Posebno priporoča
fino črno blago

za salone, frack, smoking, jakete in sako,
katere obleke se rabijo posebno na plesih v
predpustnem času.
Cene zmerne.

Službe išče

inteligentna in pridna dama, popolnoma zanesljiva in zmerna, bodisi kot družabnica, čitateljica ali oskrbnica v kakšni družini; tudi kot kasirka ali uradnica v pisarni, trgovini, društvu ali podjetju ker zmožna stenografije in pisalnega stroja.

Nastop takoj oziroma 1. aprila. Natančneje se izve pod E. R. pri upravištva tega lista.

Karol Draščik,
pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birnanec, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE
za pisarnice, kadičce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE
za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Gorica — Gorica Klimatično zdravilišče. Hôtel Südbahn

na Tisovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetljava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

Jakob Šuligoj,

urar v Gorici,
c. kr. železnice Gospodarska ulica št. 2

Priporoča svojo veliko zalogo najfinjših švicarskih in pariških ur, katere so tudi najbolj natančne in trpežne. Cene od 4 krone naprej.

V zalogi ima tudi **šivalne stroje** po nizkih cenah katere daje tudi na obroke. — Se toplo priporoča slav. občinstvu v me. in na deželi.

Prva koncesionirana delavnica z motornim obratom za fino mehaniko, fiziko, ma. tematiko, optiko, fino brušenje in poliranje itd. Vpeljava strolovodov, elektrike, brzojavov, hišnih telefonov, plina in vode.

Poprave se izvršujejo hitro in po cen.

Ivan Potočnik & A. Hügel

Gorica, za vojašnico.

Precizijska delavnica predmetov za merjenje.

Bogata zaloga

raznih predmetov za razsvetljavo za plinovo in električno luč.

Oprave za kopelji, sesalke vseh sistemov. — Popravljalnica avtomobilov, motociklov in dvokoles. — Delavnica za pohabljenje in ponikanje. — Pumpe, železne in kovinske cevi. Zaloga mesarskega orodja, kuhinjskih nožev, brivskih britev, škarij itd.

Josip Miani sin

Gorica — na Travniku šte. 23.

Zaloga:

vsakovrstnega stekla, steklene in porcelanaste posode, nožev, vilic, steklenic itd.

Izdela katerokoli steklarsko delo.

Izbira svetilk, električnih, na plin ali petrolej. Električne žepne svetilke.

Posebnost: izdelki iz aluminija za domačo rabo.

Zaščitna znamka: „Šidro“ Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče mazilo; cena 80 vin., K 1.40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Šidro“ iz Richterjeve lekarnice, potem se je gotovo prejelo originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA

k „zlatem levu“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

Anton Ivanov Pečenko — Gorica

TEKALIŠČE JOSIPA VERDIJA št. 28.

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogorske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih pivovarjen Zalec-Laški Trg“ plzejskega piva „razdro“ iz sloveč. češki „Mošćanske pivovarne“.

Zaloga ledu, karerega se oddaja na dobo od 100 kg naprej.

Peter Cotic,

čevljarski mojster v Gorici

naznanja svojim c. odjemalcem, da je preselil

svoje čevljarsko delavnico
v lastne prostore v Raštelju št. 32.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Pozojila: na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastavo 6 %, na menice 6 %. Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1903. (v kronah): Članov 1777 z deleži K = 123.444. — Hranilne vloge 1.416.573.66. — Posojila 1.471.650.42. — Vrednost hiš 162.162.33 (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 70.125.85.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

Eksport Mizarska zadruga Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo
naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva
vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecrala 1. Zastopstvo v Spiljetu ter Orientu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

Nova trgovina v Gorici.

Otvorili smo novo trgovino, ki ima:

knjige, časopise (slovenske, hrvatske, ruske, češke, nemške, italijanske, na željo preskrbi vsak časopis v kateremkoli jeziku), papir vseh možnih vrst, pisarniške in šolske potrebščine (peresa, svinčniki, ročniki, črnilo, radirke itd. itd.)

Razglednice v najbogatejši izbi (nad 40000 vzorcev), med temi vse možne slovanske, narodne ali izdelki slovanskih umetnikov. Prekupcem velik popust.

Slike: zgodovinske, posvetne in nabožne, slovanskih umetnikov z umetniškimi okvirji tudi slovanskega izdelka.

Kipi: Prešeren, Vodnik, Vega, Jurčič, Kesnik, Slomšek, Tolstoj, kralj Petar II. srbski, S. Gregorčič, Levstik itd.

V kratkem bo trgovina vrejena in popolna. Rodoljubi se lahko prepričajo, da bo to modern vseskozi slovanski zavod, kakršnega na celnem Primorskem doslej ni bilo. Kazati hoče rojakom napredujočo slovansko umetnost, znanstvo, slojstvo v vseh panogah, in vzbujati za vse to med rojaki smisel in čut.

Rojakom v mestu in na deželi se toplo priporočamo

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

priporočata svojo

zalogo šivalnih stroj.jev

raznih sistemov,

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in poprave jamčiva od 5-10 let.

Mihael Ussai

— kovaška in ključavničarska delavnica —

Židovska ulica št. 7.

Zaloga štedilnikov, sesalk in cevij za vodo. Izvršuje vsako popravo in vpe-ljavo sesalk in vodovodov.

CHRISTOFLE

Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjene najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarnice, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr. dvorni založniki

Christofle & Co. — Dunaj

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih.

Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki gornjo tovarniško znamko in ime Christofle.

Paprika

iz Segedina I. vrste, cvetlična paprika, sladka, garantirano pristna,

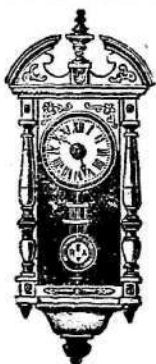
priznana izvrstne vrste. Lastni pridelek kg za K 6. Razpošilja po povzetju od 1 kg dalje franko. Kar ne ugaja se sprejme nazaj. Poslovnica za razpošiljanje deželnih pridelkov Haupt A. Rudolf Budimpešta, VII. Ovdag. 22. G Z I.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franko v priv. Schwann-Apotheke, Frankfurt a. M.

Ceniki zahtevajo brezplačno.

Ure na nihalo z godbo

so zadnja novost. Te francoske miniaturne ure na nihalo so dolge 70 cm, skatljive iz orehovega lesa, fino politirane, z umetno izrezljanimi obkladki ter igra vsako uro najlepše komedije in ples. Cena z zabojem in odpošiljanjem 16 8 gld. Ista ura brez godbe, a bje pol in cele ure, z zabojem in odpošiljanjem samo 6 gld. Da bje kakor ura zvonika gld. 650. Te ure niso samo zanesljivo točno idošče, ampak tudi lep okras vsake sobe. Budilka z zvonom in po noči sò

svetlečo tablico s številkami gld. 170. Budilka z godbo, igra mesto zvoni gld. 6—

Razpošilja po povzetju. Kar ne ugaja vrne denar.

Cenik ur, verižic, prstanov itd. zastoj in franko.

Josip Spiering, Dunaj I.

Postgasse št. 2-98

Fine dunajske salame

razpošilja v zavojih po 5 kg proti povzetju za K 6-20, fine klobase iz šunke 1 kg K 1-30, fino posušeno meso 1 kg K 1-50.

J. KOLLMANN,

tovarna klobas, Dunaj XVI. Thaliastrasse 111.

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfiževo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Zvirna steklenica tega olja naravnor-mene barve po K 1-40, bele barve K 2. Trskino železnato jetrno olje. Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Jetrsko ietno olje se železnim jedecem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času in z gotovostjo vse kostno bolezn, žlezni otki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

✦ Cristofolletti jeva pijača iz kine in železa ✦

najboljši pripomoček pri zdravljenju s 'rsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

ZLATAR

DRAGOTIN VEKJET

(C. VECCHIET)

Corso 47 — TRST — Corso 47

Priporoča svojo prodajalnico zlatenine, srebrnine ter žepnih, zlatih in srebrnih ur.

Sprejema naročbe ter poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.

Velika izbér srebrnine za darila.

Kupuje a'1 zamenja z novimi predmeti staro zlato in srebro.

Cene zmerne.

DIJAMANTI za rezanje stekla

od K 1-80, 2-40, 3—, 4—, 5—, 6—, 8—, 10—, 12—, 15—, 20—, 30—

— nad 10,000 komadov ima v zalogi —

ANGELO CASAGRANDE v Trstu

Portici di Chioca 1. Razpošiljatev tudi posameznih komadov po povzetju. Telefon 994

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki terzod ra vijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih ubla-žujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo nadiho, bolečine in krče, pospešuje in zbolj-šujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Prežene velike in male gliste ter vse od glist izhaja-joče bolezni. Delujejo izborno proti brupavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jet-rih in slezih ter koliko in ščipanje v želodu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in nadronu, ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski ali kmečki hiši. Do-bivajo se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod na-slovom:

Mesina lekarna, Zagreb, Markov trg št. 96, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kot ena dvanajstotica se ne pošilja

— Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate

(48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Imam na tisoče priznanih pism, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim upehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilja Mamič, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg šte. 96, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussig a. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

Dobiva se pousod!

— Zastopnik: Umberto Bozzini — Gorica, Stolna ulica št. 9. —